

TÜRK KÜLTÜRÜNÜ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

TÜRK KÜLTÜRÜ

AYLIK DERGI

185

SAYI 185

YIL XVI

MART 1978

SOVYET İSTATİSTİKLERİNE GÖRE RUSYA'DA TÜRKLER

Prof. Dr. İbrahim Yarkın

Sovyet Rusya'da rejimin tekeli görüşlerine paralel olarak istatistik bilgilerin doğruluğuna bir nisbet konulmasını bütün dünya kabul etmiştir. Gerek iktisadî kalkınma ve üretim konularında, gerek askerî bilgilerde sosyalist - kollektivist düşünceye göre değişiklikler yapıldığı bilinir. Nüfus konusundaki bilgiler de böyledir. Kırım Türkleri bunun en canlı misâlidir.

İkinci Dünya Savaşından önce Kırım'da yaşayan Türkler, bu savaşın sonunda Sibirya'ya sürüldüklerinden nüfus değerlendirmesi yapmak imkânsız sayılmalıdır. Ruslar Kazan Türkleri ile Kırım Türklerini Tatar ismi altında birleştirme eğilimindedirler.

Sovyet istatistiklerine göre 1970 yılında Sovyetler Birliği'nde Türk ve Müslümanların sayısı 36.916.000'dir. Bunlardan 29.845.000'i Müslüman, 2.423.000'i ise Hıristiyan, Şaman ve diğer dinlere mensuptur.

Türk olmayan müslümanların sayısı 4 milyonu aşmaktadır. Aşağıdaki istatistik bilgilerinin münakaşa ve tenkidini konu ile ilgilenenlere bırakarak, aynen sunuyoruz.

Türk boyları, Müslüman Türkler (bin olarak)

	1959 yılında	1970 yılında	Kendi milli di- linde konuşanlar (%)	Rus dilini bilenler (%)
Özbekler	6015	9195	98,6	14,6
Kazak Türkleri	3622	5299	98,—	41,8
Türkmenler	1002	1525	98,9	15,4
Kırgızlar	969	1452	98,8	19,1
Karakalpaklar	173	236	96,6	10,4
Tatarlar	4968	5931	89,2	62,5
Azerbaycanlılar	2940	4380	98,2	16,6
Kumuklar	135	189	98,4	57,4
Noğaylar	39	52	89,8	68,5
Başkurtlar	989	1240	66,2	53,3
Uygurlar	95	173	88,5	35,6
Karaçaylılar	81	113	98,1	67,6
Balkarlar	42	60	97,2	71,5
Toplam Müslüman Türkler	21.070	29.845	—	—

İslâm dininden başka dinlerde olan Türk boyları (bin olarak)

	1959 yılında	1970 yılında	Kendi milli di- linde konuşanlar (%)	Rus dilini bilenler (%)
Yakutlar	233	296	96,3	41,7
Gagavuzlar	124	157	93,6	63,3
Tuvalı'lar ve başka				
Sibirya Türkleri	223	276	98,7	38,9
Çuvaşlar	1470	1694	86,9	58,4
İslâm'dan başka dinler- deki Türklerin toplamı	2050	2423	—	—